

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	25 maart 2025	n.v.t.

Onderwerp

Vaststelling Instellingsbesluit Adviescommissie Schade Grondwater 2024

Advies

1. Vast te stellen het Instellingsbesluit Adviescommissie Schade Grondwater 2024, onder gelijktijdige intrekking van het Instellingsbesluit Adviescommissie Schade Grondwater 2015, zoals gewijzigd bij besluit van Gedeputeerde Staten van 6 maart 2018 met kenmerk PZH-2017-624795588;
2. Vast te stellen het Intrekkingsbesluit Mandaatbesluit benoeming voorzitter en leden ACSG en overige beleidsregels, waarbij de volgende besluiten en beleidsregels worden ingetrokken:
 - a. Instellingsbesluit Adviescommissie Schade Grondwater 2015, zoals gewijzigd bij besluit van Gedeputeerde Staten van 6 maart 2018 (met kenmerk PZH-2017-624795588);
 - b. Mandaatbesluit benoeming voorzitter en leden ACSG, vastgesteld bij besluit van Gedeputeerde Staten van 18 april 2023 (met kenmerk PZH-2023-829126429);
 - c. Beleidsregel open bodemenergiesystemen in bodemenergieplannen Zuid-Holland 2016, gepubliceerd in Provinciaal Blad 2015, nr. 8608;
 - d. Beleidsregel grondwatervergunningen Zuid-Holland 2018, gepubliceerd in Provinciaal Blad 2018, nr. 5212.
3. Te bepalen dat het Instellingsbesluit Adviescommissie Schade Grondwater 2024 en het Intrekkingsbesluit Mandaatbesluit benoeming voorzitter en leden ACSG en overige beleidsregels worden gepubliceerd in het Provinciaal Blad;
4. Vast te stellen de publiekssamenvatting over het besluit tot vaststelling van het Instellingsbesluit Adviescommissie Schade Grondwater 2024 en het Intrekkingsbesluit Mandaatbesluit benoeming voorzitter en leden ACSG en overige beleidsregels.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies

Bijlagen

1. Instellingsbesluit Adviescommissie Schade Grondwater 2024;
2. Intrekkingsbesluit Mandaatbesluit benoeming voorzitter en leden ACSG en overige beleidsregels;
3. Oplegnotitie Wijziging Instellingsbesluit ACSG - stukken AAC RenL 25 januari 2024;
4. Oplegnotitie BAC RenL dd 25 april 2024 – Adviescommissie Schade Grondwater - Wijziging Instellingsbesluit.

1 Toelichting voor het College

Op grond van de wet geldt er een gedoogplicht voor een rechthebbende bij gronden waar de grondwaterstand wordt beïnvloed door een grondwateronttrekking of infiltratie. Hierbij is bepaald dat schade die een rechtstreeks en noodzakelijk gevolg is van de gedoogplicht volledig moet worden vergoed. Degene die een vordering kan doen tot vergoeding van schade heeft de mogelijkheid een verzoek in te dienen bij het college van Gedeputeerde Staten om een onderzoek in te stellen. Als de onroerende zaak is gelegen in een gebied waarin de grondwaterstand invloed ondergaat van meer dan één onttrekking en uit het onderzoek niet of niet binnen een redelijke termijn blijkt welke onttrekking de schade veroorzaakt, dan kent het college op verzoek een vergoeding toe. Het recht op verhaal jegens derden wordt in dat geval overgedragen aan de provincie.

De provincies vinden het wenselijk dat de advisering bij dergelijke verzoeken op uniforme wijze plaatsvindt. In 2010 is daarom de Adviescommissie Schade Grondwater opgericht om de onpartijdigheid, deskundigheid en continuïteit bij de advisering te waarborgen. De adviescommissie is sinds 2015 ondergebracht bij de uitvoeringsorganisatie BIJ12 van het IPO. De adviescommissie onderzoekt namens de provincies de schade en brengt over de schade een onafhankelijk advies uit.

De adviescommissie telt inmiddels zeven leden die nooit tegelijkertijd zijn benoemd. De samenstelling van de adviescommissie wijzigt regelmatig. Dit maakt dat alle colleges van Gedeputeerde Staten regelmatig een besluit tot (her)benoeming van leden moeten bekrachtigen. In het voorjaar van 2023 is daarom besloten om deze bevoegdheid specifiek aan het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland te mandateren, omdat de provincie Gelderland momenteel de coördinerende provincie is.

Bij een toekomstige wijziging van de coördinerende provincie zou echter opnieuw een nieuw mandaatbesluit genomen moeten worden door alle provincies. Daarom is in de Bestuurlijke Advies Commissie (BAC) Ruimte en Leefomgeving van 25 april 2024 besloten om het Instellingsbesluit Adviescommissie Schade Grondwater 2015 (hierna: Instellingsbesluit ACSG 2015) te actualiseren. De actualisatie houdt in dat de coördinerende provincie voortaan voor de benoeming en ontslag van de voorzitter en de leden bij de commissie zorg zal dragen. Behalve deze aanpassing wordt het Instellingsbesluit ACSG 2015 ook op andere punten geactualiseerd. Zo wordt de coördinerende provincie in staat gesteld om andere besluiten te nemen via advisering in IPO-gremia. Het gaat hierbij om formele en op uitvoering gerichte activiteiten overeenkomstig de bepalingen van het instellingsbesluit, waarbij besluiten alleen worden genomen na voordracht en advisering van het BAC Ruimte en Leefomgeving. Tot slot wordt het besluit geactualiseerd vanwege de reeds in werking getreden Omgevingswet.

Het besluit heeft geen invloed op de huidige werkwijze rondom de benoemingen van leden van de adviescommissie. Omdat het Instellingsbesluit ACSG 2015 op meerdere onderdelen wordt geactualiseerd is ervoor gekozen om een geheel nieuw instellingsbesluit vast te stellen.

Vaststelling van het Intrekkingsbesluit

Het Instellingsbesluit ACSG 2015, zoals laatstelijk gewijzigd op 6 maart 2018 (met kenmerk PZH-2017-624795588), zal worden ingetrokken. Daarnaast wordt het Mandaatbesluit benoeming voorzitter en leden ACSG dat op 18 april 2023 (met kenmerk PZH-2023-829126429) is vastgesteld ingetrokken.

In het besluit is de provincie Gelderland gemandateerd om de benoeming en ontslag van de leden van de ACSG namens de provincie Zuid-Holland uit te voeren. Dat besluit wordt met de vaststelling van het Instellingsbesluit ACSG 2024 overbodig.

Daarnaast wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt om een tweetal beleidsregels in te trekken die overbodig zijn geworden. Het gaat hierbij om de:

- beleidsregel open bodemenergiesystemen in bodemenergieplannen Zuid-Holland 2016, gepubliceerd in Provinciaal Blad 2015, nr. 8608; en
- beleidsregel grondwatervergunningen Zuid-Holland 2018, gepubliceerd in Provinciaal Blad 2018, nr. 5212.

In voorbereiding op de komst van de Omgevingswet zijn deze beleidsregels aangepast en qua inhoud opgenomen in bijlage C bij het Regionaal Waterprogramma Zuid-Holland 2022 - 2027, dat op 9 maart 2022 door Provinciale Staten is vastgesteld. Voornoemde beleidsregels dienen derhalve te worden ingetrokken.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW : € 0,00

Programma : Ambitie 5 - Gezonde natuur, toekomstbestendig watersysteem en vitale landbouw

Financiële risico's : Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

Artikel 10.3, derde lid, van de Omgevingswet bevat een gedoogplicht voor de rechthebbende van gronden waarin de grondwaterstand invloed ondervindt van grondwateronttrekkingen en infiltraties. Schade die een rechtstreeks en noodzakelijk gevolg is van de gedoogplicht komt op grond van artikel 15.14 van de Omgevingswet voor volledige vergoeding in aanmerking. Op grond van artikel 15.16 van de Omgevingswet kan de rechthebbende een verzoek indienen bij het college van Gedeputeerde Staten om een onderzoek in te stellen naar de schade. Als blijkt dat de grondwaterstand wordt beïnvloed door meer dan één grondwateronttrekking en niet duidelijk is welke onttrekking de schade veroorzaakt, dan kan het college van Gedeputeerde Staten een vergoeding verstrekken. De kosten die hiermee gemoeid zijn worden gedekt met de grondwateronttrekkingsheffing, bedoeld in artikel 13.4b van de Omgevingswet.

De instelling van de Adviescommissie Schade Grondwater is gebaseerd op artikel 82 van de Provinciewet. Dit artikel geeft het college van Gedeputeerde Staten de mogelijkheid om een commissie in te stellen, waarbij o.a. de taken, bevoegdheden, samenstelling en werkwijze worden geregeld. Het Instellingsbesluit ACSG 2024 geeft hier uitvoering aan.

2 Voorafgaande besluitvorming

De Adviescommissie Schade Grondwater is in 2010 opgericht door middel van een samenwerkingsovereenkomst met alle provincies (zie besluit met kenmerk PZH-2010-158896259).

Bij besluit van 28 april 2015 (met kenmerk PZH-2015-513186217) is een nieuwe overeenkomst aangegaan en is het Instellingsbesluit ACSG 2015 vastgesteld. Aanleiding hiervoor was het onderbrengen van het secretariaat van de adviescommissie bij de uitvoeringsorganisatie BIJ12.

Bij besluit van 13 maart 2018 (met kenmerk PZH-2017-624795588) is het Instellingsbesluit ACSG 2015 gewijzigd. Aanleiding was de wens van de provincies en BIJ12 om de aansturing van de adviescommissies bij BIJ12 te uniformeren. Daarnaast liep de Overeenkomst Advies Commissie Schade Grondwater 2015 op 31 december 2017 af, waarin een coördinerende provincie was aangewezen.

Op 18 april 2023 is het Mandaatbesluit benoeming voorzitter en leden ACSG (met kenmerk PZH-2023-829126429) vastgesteld, waarin de provincie Gelderland als coördinerende provincie is gemandateerd om de benoemingsprocedure van de commissieleden mede namens de provincie Zuid-Holland uit te voeren.

3 Proces

Dit besluit is voorbereid over de band van het IPO, via de Ambtelijke Adviescommissie (AAC) Ruimte en Leefomgeving d.d. 25 januari 2024. In de BAC Ruimte en Leefomgeving van 25 april 2024 is ingestemd met de actualisatie van het instellingsbesluit. Inmiddels hebben 10 van de 12 provincies het Instellingsbesluit ACSG 2024 vastgesteld.

4 Participatie en rolneming

Niet van toepassing.

5 Communicatiestrategie

Het Instellingsbesluit ACSG 2024 en het Intrekkingsbesluit Mandaatbesluit benoeming voorzitter en leden ACSG en overige beleidsregels worden gepubliceerd in het provinciaal blad. Op de provinciale website zal een publiekssamenvatting worden geplaatst.